

Nagroda PAU im. Erazma i Anny Jerzmanowskich pod patronatem Województwa Małopolskiego w roku 2013

Już po raz piąty przychodzimy na królewskie wzgórze, aby uczcić pamięć inżyniera Erazma Jerzmanowskiego, fenomenalnego wynalazcy, hojnego filantropa i gorącego patrioty. Człowieka, który edukację patriotyczną rozpoczął, walcząc o Polskę z bronią w ręku, potem całe życie pomagał potrzebującym, a odchodząc, swą wielką fortunę przekazał Ojczyźnie.

Nagroda im. Erazma i Anny Jerzmanowskich, ustanowiona testamentem Erazma Jerzmanowskiego z 25 kwietnia 1908, była realizowana przez Akademię Umiejętności, poczynawszy od 1915 roku. Lista pierwszych laureatów jest doprawdy imponująca: Metropolita książę Adam Sapieha, Henryk Sienkiewicz, Ignacy Paderewski...

Niestety, II wojna światowa, a potem wymuszona przerwa w działalności PAU położyły kres temu wyjątkowemu dziełu, zrodzonemu z wyobraźni niezwykłego umysłu. Miał to być kres ostateczny.

Ale odrodzona Akademia nie zapomniała o wielkim geście Erazma Jerzmanowskiego. Wytrwałe starania, mocno wsparte przez Towarzystwo Przyjaciół Prokocimia im. Jerzmanowskich, znalazły zrozumienie u Władz Małopolski, które zdecydowały o odnowieniu Nagrody, dając tym samym sygnał, że nasz region pragnie konsekwentnie kontynuować swoją historyczną, ogólnopolską rolę. Ta mądra decyzja podkreśliła również dobitnie, że wielkie czyny nie giną w mroku przeszłości, że Polska PAMIĘTA. To duża sprawa w kraju o tak trudnej i bolesnej historii.

Profesor Andrzej Zoll – gigant, który odcisnął trwałe ślady w naszych najnowszych dziejach, doskonale wpisuje się w świetną tradycję Nagrody. Znakomity znawca prawa karnego i konstytucyjnego, odegrał fundamentalną rolę w procesie wprowadzania w Polsce zasad państwa prawa. Sędzia i obywatel, przeprowadził nas pewną ręką przez pierwszą trudną próbę, jaką były wybory 4 czerwca 1989, a potem jako Prezes Trybunału Konstytucyjnego zbudował prestiż tej instytucji – jakże ważnej dla zabezpieczenia podstawowych wolności. Wolności, których następnie skutecznie bronił jako Rzecznik Praw Obywatelskich. Wreszcie społecznik, pozytywista mocno zaangażowany w kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego, konstruujący wytrwale – na przekór trudnościom – ten fundament siły naszego państwa. Panie Profesorze, wszyscy jesteśmy Pana dłużnikami.

Oprócz Dyplomu Laureat otrzyma medal ofiarowany przez Pana Profesora Stefana Douse, któremu za ten dar bardzo dziękuję.

Kończąc, gorąco dziękuję Dyrekcji i Personelowi Zamku Królewskiego na Wawelu za piękną oprawę dzisiejszej uroczystości. Jeszcze raz wyrażam uznanie Władzom Małopolski, a Dostojnemu Laureatowi serdecznie gratuluję.

ANDRZEJ BIAŁAS

6 maja 2013